

Умида Абдуазимова

СЕВИНЧИМ

Тошкент
Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти
1988

Абдуазимова, Умида.

Севинчим, [Шеърлар]. — Т.: Адабиёт ва санъат нашриёти. — 1988. — 44б.

Умида Абдуазимова анча дадил овози билан шеърхонлар эътиборини қозонаётир. Умиданинг бу китобига кирган шеърлар муаллифнинг фикр доираси кенгайиб бораётганидан далолат беради.

Абдуазимова У. От всей души: Стихи.

Уз2

А 4702570200—193 Доп. 87 © Фафур Фулом номи-
М352(04)—87 даги Адабиёт ва санъат
нашриёти, 1988 й.

ISBN 5—635—00162—9

ОСТОНАДА

Мен баҳор гулидек барқ урган уй бу:
Бол тутган сўрилар, анвойи гуллар.
Бувимни ёдлатур сада райҳону
Сайҳонга етаклаб чиқувчи йўллар...

Пок оққан анҳорнинг сувлари саёз,
Сал чўкиб қолибди қадрдон супа.
Оймома, сирдошим, гўзал, бепардоз,
Аямай сепардинг бошимдан упа!

Ассалом, феруза осмоним менинг,
Ассалом, орзуманд офтобим кўпдан.

Ассалом!..

Ассалом!..

Яна не дейин?

Турибман мисоли тушгандек кўкдан...

* * *

Қушлар учиб кетди боғимдан...
Боғим сўлиб тургандан кейин
Қушлар нима қилсин боғимда?

Қорлар эриб кетди тоғимдан...
Қуёш кулиб тургандан кейин
Қорлар нима қилсин тоғимда?

Оппоқ қорға бурканган тоғлар
Тушларимга киради энди.
Чах-чах қўшиқ айтган қушчалар
Хаёлимда юради энди...

ТОНГ

Қора сочин йиғиб тун қизи,
Аста кулиб оппоқ тонг отди.
Мени қувноқ қушларнинг сози
Ва гулларнинг нози уйғотди.

Гулдан чамбар тақиб бошига,
Кезар эди ўлкамда баҳор.
Ўсма тортиб боғлар қошига,
Безар эди ўзидек дилдор.

Далалардан келган куй-қўшиқ,
Юрагимга боғлади қакот.
Қўшиқ айтиб қувондим, жўшдим —
Мангу уйғоқ серташвиш ҳаёт!

Боқиб нурга тўлиқ ўлкамга.
Энг бахтиёр сездим ўзимни.
Гулга қўнган тонгни шабнамга
Ҳавас билан ювдим юзимни.

* * *

Тўхтаб қолган эди менинг соатим,
Юрак — қонлар араваси меъёрда.
Уйлар эдим: жаҳон—қадим, ер—қадим,
Янгилик бор наҳот гулда ва қорда?

Жим кузатдим эришини оқ қорнинг,
Вақт — эриган қор, гуллади олуча!

Омонлик деб қарши олдим баҳорни,
Қўшиқларни тингладим ўз ҳолича.

Аммо... аммо бирдан жала, сел қўйди.
Юрагимни ёриб ўтди чақмоқлар.
Савр оёи самовотга ўт қўйди,
Сукунатни ёқиб кетди чақмоқлар...

* * *

Бу гуллар қачон гуллар,
Қачон жилмаяр, кулар,
Жавлон уриб қошида
Булбуллар куйлар.

Бу гуллар гуллар.
— Кейин?
Булбуллар куйлар.
— Кейин?
Кейин янги булбуллар,
Янги навниҳол гуллар...

* * *

Субҳидам еллари гуллар бўйини
Димоққа ёқимли таратиб ўтди.
Атрофга ёйганча қушлар куйини,
Чаманда дилрабо янгротиб ўтди.

Ҳовуз лабидаги маънос мажнунтол
Солланган сочларин тарақлаб ўтди.
Барчада гўзаллик қилай деб бисёр,
Кезиб гулшан аро сўроқлаб ўтди.

Муҳаббат васфини кўчириб тилга,
Муҳаббат васлида ўйлатиб ўтди.
Муҳаббат фаслини жо қилиб дилга,
Хиромон ҳурлигин сўйлатиб ўтди!

* * *

Сокин дунё,
Ими-жимида
Хомток бўляпти боғларда.
Шўралар ҳам гўра ичида
Узилиши бор бу чоғларда...

Елкада енг шалвираб борар,
Оппоқ кўйлак мунғайган хунук.
Аламзада юрак тораяр,
Кўз — дунёмнинг дарчаси сўник.

Сокин дунё,
Бас қил ниқобни!
Аламларинг тиз чўксин эрка!
Дор остида киймайлик қопни,
Очиқ кўз бер, Сўз бер юракка!

* * *

Июнда гуллаган гўзал нилуфар,
Яшагин, дейди.
Настарин шаббода пурқаркан ифор,
Яшагин, дейди.
Ёмғирда жунжиккан кучук бола-ю,
Ховузда ўйноқлаб юрган балиқча,
Қўлимда титраган алвон лола-ю,
Қўллари қовушиб кутган қайиқча
Яшагин, дейди!
Яшаяпман, мен учун барча

Эҳсонларни қабул қилай, деб!
Яшайман, ўзим ҳам энди
Улар учун мақбул бўлай деб!

* * *

Иигилар ё тузар одамлар,
Бузади ё тузар одамлар.
Бахту андуҳ талаб, бўлишиб,
Бир-биридан ўзар одамлар.

Гарчанд осмон ҳамда оғи бир.
Шимар ҳаво, ичар соғи бир.
Сувга тушса, кўкка учса-да,
Сўнг нафасда қайтар жойи бир.

Яхши билар: қисқадир умри,
Лекин бири — қўй, бири — бўри.
Бири жонини берар бирига,
Жаллод бўлар бирига-бири.

Бировидан қиламан фахр,
Меҳр топдим, кўргуздим ахир!
Шундайин ҳам қисқадир умр...
Нега кўзга қалқади қаҳр?

Яхши аро ёмонлар яшар,
Яхшиликка ҳамоҳанг башар,
Ёмонлар оз... (Ишонгим келар!)
Шу-чун кўзга ёмонлар тушар!

* * *

Қўлингни қўлимда ҳис этиб, дўстим,
Дуч келган йўллардан юриб бордим тик.

Бор эди ҳаётда ўз каму кўстим,
Бор эди... Бордим мен билмасдан ҳадик.

Мен учун чўзилган ғайратли қўллар
Бунча ҳам меҳрли, бунча ҳам қучли?
Ҳамиша қудратга, журъатга йўллар...
Одамзод меҳрга шунча ҳам ўчми?!

* * *

Деразамнинг олдида бир дарaxт бор,
Ёзда ёзиқ, қишда қиров — карахт бор.
Қушлар унда бола очар баҳорда,
Ҳам қўшиқ, ҳам нола очар баҳорда...

Деразамнинг олдидаги бир сурат,
Чунки унда эмас ҳамма гап, қудрат.
Хоҳласам мен уни йиртиб ташлайман
Ё шунчаки бўёқ суртиб ташлайман.

Посбон бўлган қўшиғу нолаларга,
Паноҳ бўлган ёзу қиш болаларга.
Дарахтни мен асраб турибман. Бироқ
Нега ҳамон Ер қаттиқ,
Осмон йироқ?!

* * *

Димоғдор ул кимсалардан мен,
Ўзни олиб қочиб боряпман.
Етилтириб туйғуларимни
Дон мисоли сочиб боряпман.
Илдиз отиб
Замин қаърига,
Мен тобора ботиб боряпман.
Майсаларим тўқ бошоқ бўлиб,

Нурга қучоқ очиб боряпман.
Тўлиб борар дил дард, қувончга,
Дондай қотар ташвишда бардош...
Ошкор йиғлаб,
Ошкор кулишга
Бўла олар менга ким йўлдош?!

* * *

Тонг отмоқда — тун эса
Кетмоқда ойи билан.
Қоп-қорайиб безовта
Тўлганган сойи билан.
Чирилдоқ чигирткалар,
Эртакчи еллар билан.
Жарлими, туманлими,
Қайсидир йўллар билан.

Тонг отмоқда — гунчалар
Тароватин очмоққа.
Сабухий оқ нурлардан
Тун судралиб қочмоқда.

* * *

Лаш-лушини йиғиштириб чиқди кўчага:
Қоғоз, қалам, бўёқ... сингир қаро кечага,
«Болаликнинг кўрар кўзи, далдаси ёлгон,
Баромати, айтар сўзи, ваъдаси ёлгон».

Хаёллари ҳаволанди тошлоқ йўлларга,
Қараб қолди қалам тутган қарол—қўлларга...
Лаш-лушини йиғиштириб қайтди изига,
Оламни сув босса чиқмас эди тиззига!

Бола бўлиб бир соня яшаб кўрганди,
Шу кунин деб,
Ахир, бир пайт
Ёниб юрганди!

ҚАЙТАР ДУНЕ

Тақдир қизиқ,
Дунё қайтар.
Менга бири сирин айтар.
Мен бошқага сирим айтсам,
Сирим сирлар бўлиб қайтар...

ТУҒРИЛИК

Дарахт тик ўсаверди,
Қайрилмади елларда.
Ўсаверди чалғимай
Ёқимли шивирларга.

Кейин-чи?
Қилиб жабр,
Кесиб, пўстин шилдилар.
Тўғри экан,
Бари бир!
Уйга устун қилдилар.

САНИЛ

Ойдин кеча,
Ойдин кўча.
Юрсак биз,
Нигоҳлар-ла сокин суҳбат қурсак биз!
Тепамизда кулиб турса сулув ой,
Шарқираса солиб дилга ғулув сой.
Мен фақат шу жуфт гувоҳни истайман,
Юр, юрақол, мен сайилга қистайман!

Ойдин кеча,
Ойдин кўча.
Юрак чўғ.
Мену сендан ўзга бизда тилак йўғ.
Аямай ой нурларини эласин,
Кўчамизни сир, сеҳрга беласин.
Шарқироқ сой шижоатин тиласин,
Ярқироқ ой сочиворсин тилласин...
Ойдин кеча,
Ойдин кўча.
Юрсак биз...

* * *

Сувлар тўлиб оқмоқда,
Баҳор келди, азизим!
Қуёш кулиб боқмоқда,
Баҳор келди, азизим!
Қушлар қўшиқ айтмоқда,
Баҳор келди, азизим!
Турналар ҳам қайтмоқда,
Баҳор келди, азизим!

Нега чўғ хотиралар бормоқдалар сусайиб?
Нимага кунларимдан тунлар борар узайиб?
Чунки бир-биримизнинг
Қастидамиз, бу баҳор...
Битта осмон, бир қуёш
Остидамиз бебаҳор...

ПАХТА ДЕСА...

Пахта деса кўз олдимга
Ифтихорим келади.
Қадоқ кафтли,
Қуёш тафтли
Пахтакорим келади.

Дўл, қатқалоқ, ўт балоси...
Даф бўлгунча куз келар.
Кўсакларда бир-иккита
Қурт учраса не қилар?

— Елиб-елпиб дорилайди,
Умидвордир... Авайлаб!
Уйқу қочар кўзларидан,
Ёмғир ёгса савалаб.

...Пахта деса кўз олдимга
Пахтакорим келади.
Ери каби
Манглайи кенг
Барқарорим келади.

* * *

Дарахт тўкса баргини,
Куз келди, деб ўйлабман.
Кўтаролмай дардини,
Узилди, деб ўйлабман.

Дарахтнинг илдизини
Қурт еганин билмабман.
Содда, гўлликда, Сенинг
Деганинг илгамабман.

Тилагингни кўзлар-ла
Уқиб олмабман, узр!
Ўзга хаёл, ҳислар-ла
Истаб турибман ҳузур...

Тани бошқа билмас дард, —
Деганлари шу бўлса —
Бошқа-бошқа эканмиз,
Дарахтгинам, тушунсам...

ЮПАТИШ

Мен курашиб яшайпман.
Кураш билан.
Курашнинг эса жуда баланддир бўйи.
Мен голибман!
Чунки у курашмоқ учун
Бари бир, мен томонга эгилар қуйи.

АКАЛАРГА

— Қани, нари туринг-чи, ака-укалар,
Йиғиштириб оламан у ён-бу ённи.
Сизчалик тинмаса от, тақа чўккалар.
Ака кетидан ука кетди ёмон!..

Буви жавраб қолади ўзича,
Улар
Кўчада бир-бирини тутар ё қувар.
«Бошлиқ» янги ўйинни ҳозирлар эди.
Ака кетидан ука сафлансин, деди.

Ака кетидан ука...
Ўйин бошланар.
Кейин сафга қўшиллар янги ошнalar.
— Йўлларингиз тўғрими эй, акаларим?
Қолмаймизми бир куни биз яккаланиб?..

* * *

Индамай кетасан...
Қанчалар оғир!
Оғрир дилим.
Тош соламан оғзимга
Тош қотсин учун тилим.

Индамай келасан...
Келасан, вақт келар...
Келасан, Бахт келар!
Тош соламан оғзимга
Гиналарни сўйламасин учун тилим.

* * *

Уйларимни бердим тупроққа,
Куйларимни бердим тупроққа.
Бор-йўгимни бердиму тердим
Гул-чечаклар...
Турдим термоққа.

Қаддим аста-аста ростланди,
Шум хотирлар нураб, озланди,
Салом, Ҳаёт,
Қадимий қўшиқ,
Куйларингга ол, мени қўшиб!

* * *

Севги йўқ деб ним айтса,
Севиңч ҳам йўқ деб айтсин!
Эртанги кундан умид —
Илиж ҳам йўқ деб айтсин!

Тилсимлар йўқ туйғуда,
Беморлик йўқ деб айтсин!
Умр ўтар уйқуда,
Бедорлик йўқ, деб айтсин!

* * *

Фироқингда туну кун
Соғинч билан яшадим.

Хаёлимда тикланган
Овунч билан яшадим.

Иссиқ қуёшим бўлиб,
Қўл етмасга айландинг.
Сен томон юриб борсам,
Иўл етмасга айландинг.

Ўзимни олиб қочдим
Даъво қилган тоғлардан.
Уйғониб кетдим баъзан
Ўзим чеккан оҳлардан!..

* * *

Бир кийиниб чиқай бу саҳар!
Юзингиздан томизиб заҳар,
Ўзингиз фарқ бўлиб кетинг унга.
Фарқмисиз? Йўқ бўлиб кетинг унда!

Кўйлагимни ойнинг нури десинлар.
Золушка берган туфличаларим,
Зебу зийнат, сийму зарларим!..

Қадамимдан гул тўкилади.
Севгини сеҳрлаб сламан,
Кўйлақларим, зарларим билан...

Нима қилай? Сизни қулдириш,
Кулиб туриб бахтда ўлдириш,
Саҳар туриб кийиниш эмас,
Сўнг кўзгуда суйиниш эмас...

КҮЧИШ

Янги уйга кўчганда
Уйимиз бўшаб қолди.

Ҳовлимизга дарахтлар
Баргини тўшаб қолди.

Куз келиб ҳар тарафдан,
Ҳовлимни увуштирди.
Хомуш уйим келажак
Ҳолимни сурштирди.

Ҳувиллаган уйимга
Боқиб дили роз келди.
Хайр десам, «ха-йр» деб
Хўрсинган овоз келди...

* * *

Фаслларда дол бўлдим,
Ёмғир, жала, дўл бўлиб.
Юлдузсиз тун сиқилдим,
Туман бўлиб йиқилиб...
Сен доим Қуёш бўлиб,
Кўтардинг кўкка кулиб!

* * *

Сени кутдим бетоқат юриб,
Кутган каби улуг байрамни.
Уйларимдан сирли уй қуриб,
Тузаб қўйдим нурли хонамни.

Ошпоқ гуллар тақиб эринмай,
Аяб кийдим кўйлагимни ҳам.
Кимлар ёниб сўрашди, бермай
Аяб қўйдим юрагимни ҳам!

Аяб қўйдим кулгуларимни,
Туйғуларга эрк бермадим мен.

Тунлар бузиб уйқуларимни,
Палак тикдим ой ҳуснига тенг.

Уйларимдан сирли уй қуриб,
Тузаб, ясаб нурли хонамни,
Сени кутдим бетоқат юриб,
Кутган каби улўғ байрамни!

* * *

Майли, севма, севма, йўқ,
Менга севги ато эт!
Юрагимга солиб чўғ,
Севгинг билан адо эт!

Фироқингда кўзларим
Майлига, очиқ кетсин.
Ой, қуёшга кўзларим
Тоабад ошиқ кетсин!

Майли, севма, севма, йўқ,
Менга севги ато эт!
Севиб яшаш сеҳрли,
Ҳаёт эса ажойиб!

* * *

Муҳаббатни кўмди...

Гапирмоқ осон!

Юракда тош бўлиб қотди кўмгани.

Оҳ, шундан ўзгача илож қолмади,

Оҳ, шундан ўзгача йўл йўқ тингани!

Оҳ, шундан ўзгача гўр йўқ кўмгани.

Оҳ, шундан сокинроқ кўл йўқ чўмгани

Бир кун бу —

Тошлар бўронида қолсангиз,

Жабрланувчи бўлиб олмангиз!

Сени севган эдим ҳеч кимга
 Насиб этмас эҳтирос билан.
 Сен-чи, қарши олибсан нега
 Ҳадик билан, эътироз билан?

Севавердим мен эса бегард.
 Тап тортмас бир худбинлик билан.
 Сўнгра кўмиб ташладим бедард
 Гўё! оддий бир жимлик билан...

ЯШИЛ САНДИҚ

Тоҳирин кутаётган
 Зухраман, илтижойим:
 — Яшил сандиқ, очилгин,
 Сендан топайин жойим!

Сузиб кетай узоққа,
 Сув алласин тинглайин.
 Тоҳир ким, не дилида,
 Сандиқ ичра англайин.

Муқим нарса йўқ эмиш,
 Уткинчимиш севги ҳам,
 Моҳимга изн берди,
 Тоҳир, бу ҳам севгидан!

Юрак гўжанақ бўлиб
 Сузиб кетгим келади!
 Темир қафасларингни
 Бузиб кетгим келади!

Тоҳирин кутаётган
 Зухраман, ола кетинг.

Тоҳир қайтар, деб дилга
Ё умид сола кетинг...

* * *

Бир қушчани қамаб қўйдилар қафасга.
Парваришлаб, аяб, суйдилар ҳавасга.

Учаман, деб ўлиб-тирилмай қўйди у.
Қафасидан нарига жилмай қўйди у.

Уни банди этганлар суяверарлар,
Тилло қафасига дон уяверарлар.

Суюшларин боиси нима, билмадим,
Ахир, у қушча ўзим... Нима ҳам қилдим?..

САНЪАТКОР

Гуллар билан сўзлашиб,
Гулга айланиб қолди.
Қушлар билан сўзлашиб
Қушга айланиб қолди.

Чунки сўзлашганида
Гуллар бўлиб яшади.
Қушлар йиғласа йиғлаб,
Кулса кулиб яшади...

* * *

Тушимда бир парирухсор қиз
Ечиб олди қулоқдан сирғам.
Сирға ҳам майлику-я, ҳур қиз
Олиб қўйди узугимни ҳам!

Ерим таққан узук бу, — десам,
Кулди тақиб қўлларига у.
Бергин десам, ич-этим есам...
Кетаверди йўлларига у!

Рашкчи эдим шундоқ ҳам, тушим
Рашк ўтини ёндирди баттар!
Ишонмасдим... Эй, озод қушим,
Юксаклашиб кетдинг юз қадар!

ҚИЗЛАР ГАПИ РОСТ БУЛСИН

Мени йўқлаб келибсан кеча,
Келмогинг йўқ эди ўйимда!
Йўқлигимдан нолибсан пича,
Келганмишсан ёниб куйимда, —
Шундай деди қизлар тушмагур!

Кўзларингда чақнаган олов
Ҳар юракка гулув солармиш.
Сенга кимки қараса бирров,
Ҳаяжонинг билиб олармиш, —
Шундай деди қизлар тушмагур!

Сўзларинг ҳам қовушмай сира,
Сирларингни ошкор этармиш.
Қўлларингда гуллармиш сара,
Бари менга, менга аталмиш, —
Шундай деди қизлар тушмагур!

Умид билан «зора келса» деб,
Йўлларимга бўлибсан маҳтал.
Ўйимга ўй, қалбимга, кулиб,
Ўт-оловни қалашиб баттар, —
Шундай деди қизлар тушмагур!

* * *

Кетавер, кетавер, қарама,
Кўзингга узрлар чўктириб.
Кетавер, кетавер, бағрима
Кўзимдан ёшларим тўктириб.

Кетавер, кетавер, эртага
Олмалар пишади / сузилиб.
Кетавер, кетавер, ортингдан
Тушмайди осмоним узилиб.

Кетавер...
Мен бахтли бўламан,
Қуёшим ботмоқда қизариб.
Эртага Кун бўлиб куламан,
Қуёшим ботмоқда қизариб...

* * *

Булбуллар дарахтда,
Сунбуллар сувда.
Биз анҳор бўйида.
Суйганим қув-да!

Анҳорнинг шовқини
Яширар оҳин.
У ойна сувларга
Қадар нигоҳин.

Кулар ҳам,
Куйлар ҳам,
Нигоҳи сувда.
Сув — аксим ўғриси...
Суйганим қув-да!

* * *

Бир хотирлаб кўрай-чи,
Нималар деганимни...
Лекин фикрим чарх урар
Хотирлаб деганингни.

Жонлантириб кўрай-чи,
Тутишим, турмушимни!
Лекин мен эшитяпман
Юрагинг урушини!

Шон-шавкатлар тахтидан
Ўзингга қайтганингни!
Ер одами бўлиб бир
Менга сир айтганингни!

Мен сен бўлиб қолдимми?
Сен мен бўлиб қолдинг, йўқ!
Икки қалб титроғидан
Кўзларимда порлар чўғ!

* * *

Ўйларимни тўзитган
Ўйинларинг бас энди!
Муаллақдир чўзилган
Кўлларинг абас энди!

Энди буткул унутдим
Сендек сулув суратни.
Гоҳо лолман қайдан, деб
Олдим бунча журъатни?..

* * *

Сен ҳақингда куйламасман ҳеч,
Ўзимники энди дала-туз.
Сен ҳақингда ўйлаганим пуч...
Қишгача мен билан бўлар куз.

Куз — қуёшда қовжираган ёз,
Куз — шамолда тўзиган баҳор.
Кузга ҳамроҳ бўлиб энди соз —
Ўтар умрим демоқ ҳам маҳол...

Қутуларман рашкинг — таъқибдан,
Фироқингда куймасман бироқ,
Кўз кўради узоқ-яқиндан,
Сен ҳақингда эшитар қулоқ...

* * *

Сенинг олдинга борсам
Йўлимни тўсгувчи йўқ.
Дилим, дилимни ёрсам,
Тилимни кесгувчи йўқ...

Сенинг олдинга борсам,
Йўлимни тўсгувчи йўқ.
Шундай ҳам бахтиёрсан,
Бахтингни бузгувчи йўқ!

ҒУЛҒУЛА

Шамол қамчилайди бутоқлар билан,
Ёмғир томчилайди тўлғоқлар билан.
Қалбим типирчилар:
— Қачон келасиз?

Лабларим пичирлар:

— Қачон келасиз?

Кафтдек йўл хирадир,

Чироқлар хира.

Кўриниб, кўринмас

Йироқлар хира.

Кўк ойсиз.

Сой куйсиз.

Шамол-да, ахир!

Томчилар, томчилар...

Қамалда бағир.

Шамоллаб келсайдим — енгил тортардим.

Ё йиғлаб олсайдим — енгил тортардим!

Чироқсиз юрибман туртиниб Сизсиз,

Шамолу ёмғирга кўриниб Сизсиз...

БИРИНЧИ МУҲАББАТ

Узугини йўқотиб қўйди,

Одамларнинг орасида қиз.

Излаб-излаб қийналди, куйди

Одамларнинг орасида қиз.

Кўп йигитлар узуклар тутди,

Одамларнинг орасида қиз.

Узугини тополмай ўтди

Одамларнинг орасида қиз...

* * *

Сен уни рашик қилиб яшадинг,

Йўқ ердан маломат йўндириб.

Қувончин ашик қилиб яшадинг,

Елканга шайтонни миндириб.

Яшадинг — ёнингда кулмади.
Йиғлай ҳам олмади юракдан.
Сен билан ишқ нима, билмади,
Ишққа ҳам ахир эрк керакдир!

Ажойиб кунларнинг бирида
Портлади бир вулқон мисоли.
Паранжи-чачвонни сўрида
Ёндирган ҳур Нурхон мисоли!

Чопмадинг, осмадинг, янчмадинг...
Чопилиб, осилиб бўлди у.
Ситилиб чиқолмай қолган дард,
Қувонди, қувончда ўлди у...

* * *

Мени сенга «ёмон» дебдилар,
У — ўқ, сен-чи, камон дебдилар!
Учар-кетар.
Суву ўтдексиз,
Қиёмат бу замон дебдилар!

Не десалар десинлар — тўйдим!
Ҳасду қасдим есинлар — тўйдим!
Барига тик боқиб, тек юриб
Мен ўзимни оқламай қўйдим!..

Яшайвердим ўзимча голиб,
На оҳ чекиб ва на-да, нолиб.
Қизиқ, шундай юрсам келди бахт —
Сен — гулимни олдиға солиб!..

* * *

Биринчи ва охирги марта
Ҳам учрашдик, ҳам йироқлашдик.

Ўртамизда дарё ҳайқирди,
Икки четда биз қирғоқлашдик.

Биринчи ва охири марта
Висолингда ловиллаб турдим.
«Севган юрак ўз сўзин дейди...»
Битта терак шовуллаб турди.

Ул теракнинг япроқлари ҳам
Бири оқ ва бири кўк бўлди.
Шодлик билан боз алмашди гам,
Иккимиз ҳам сўнгра йўқ бўлдик.

Биринчи ва охири марта
Бошимизда тутдик осмонни.
Биринчи ва охири марта...
Ахир, шунча яшаш осонми?!

* * *

Кўзларингга боқишга қўрқаман, чунки
Фош бўлиб қолади севгим кўзимдан.
Сўзларингга сўз қўшмай тураман, токи
Фош бўлиб қолмасин севгим сўзимдан!

Ўзимни йўқотаман сени кўрганда,
Оламда фақат ўзинг яшай бошлайсан.
Менга шундай бепарво қараб турганча,
Оламда албат ўзинг яшай бошлайсан!..

СОВЧИЛАР

Эшикдан икки хотин
Ногаҳон кириб келди.

Қайнона билан келин
Ҳарён югуриб-елди.

Ўсма қўйиб ўтирган
Қиз эса қочиб кетди.
«Булар ким?» деб ўтирсам.
Қиз сирни очиб кетди...

БИР НАФАС

Барча гуноҳларингни
Бўйнимга олайин, ёр.
Хурков нигоҳларингни
Қўйнимга олайин, ёр!

Юрагим дупурини
Эшитяпсанми?
Муҳаббатим умрини
Ё йитяпсанми?

Олов қарашларимдан
Ёниб кетақол, майли!
Мен каби бор-йўгингдан
Тониб кетақол, майли!

Сен билан учгим келур.
Учгим келур бир нафас.
Телбалигим дўст билур —
Кечгим келур бир нафас!

Оқ туман, оппоқ туман
Бағрига олса бизни,
Майлига, сўнг Ёсуман
Қаҳрига олса бизни!

Бир нафас... Шу бир нафас
Деб баридан кечаман.
Бир нафас деб минг ҳавас...
Ҳачон бирга учаман?

* * *

Сени жуда бахтли дейишар,
Мен биламан қандайлигингни!
Омад, олтин тахтли дейишар,
Мен биламан қандайлигингни!

Доим кулиб юрасан чақнаб,
Мен биламан, қалб тубингда гам.
Ғамларингни ҳадикда сақлаб,
Мумкин бир кун портлаб кетиш ҳам!

Фақат битта ўзим биламан,
Юракдаги армонларингни.
Айтгин, кимга ҳасрат қиламан,
Тонсин учун дармонларингни?

Керак эмас, сенга бу таскин,
Ўзинг сўраб олган ҳаловат.
Эҳтимол, ким билганча аксин,
Отиб қолар тошин маломат?..

Тинч яшамоқ учун тилингни,
Тийиб, дардинг ютаяпсан сен.
Кўринганга очмай дилингни,
Гўё бахтли ўтаяпсан сен...

ТАШВИШЛИ КУНДАН КЕЙИН

Ўзимни ойга солдим,
Осмонга булут чиқди.

Кўзимни сойга солдим,
Оламни сукут йиқди.

Ой мўлтираб,
Сой милдираб,
Шумнайиб қолди кеча.
Оҳ!.. дедим, оҳлар дедим,
Қўйнига олди кеча.

Оҳимдан олам ёришди,
Туним тонгга қоришди!
Ўйин бўлди бу кеча...
Ўйин бўлди бу кеча...

* * *

Кўнглимнинг энг хушвақтида мен,
Ўйларимнинг хилқатида мен,
Сени кашф этдим бир ўзим,
Юрагимнинг қат-қатида мен.

Қаршимда уч йўл турган эди.
Манзили пуч йўл турган эди,
Борса қайтмас йўлдан мен кетдим,
Қайтар йўл ҳам дуч турган эди.

Ойдек тўлиб келгил, севгилим,
Кундек кулиб келгил, севгилим,
Сени қандай ўйлаган бўлсам,
Шундай бўлиб келгил, севгилими!

* * *

Бугун қариб қолганимни,
Сўлиб қолганимни билдим.

Бир совуқ титроқ танимни
Сўнг жунжита бошлади жим...

Бу жимликдан кўзларимнинг
Остида халталар пайдо.
Сўник товуш — сўзларимнинг
Мазмуни ҳам майда-майда...

Аслида шу майдалиқдир,
Қариганим нишонаси.
Қарилик дард эмас оғир,
Майдалиқдир, ишонсангиз!

* * *

Мен сен билан йўл юришга тайёрман.
Майли, бу йўл жуда ҳам оғир бўлсин.
Йўл юрсам ҳам мўл юришга тайёрман.
Майли, йўлда замон ҳам охир бўлсин!

Майли, бизга хўмрайсин дала-тузлар,
Майли, бизга гуллар пешвоз чиқмасин.
Йўлимиз боғласин майда гап-сўзлар,
Эшитмайлик майли, қушлар нағмасин.

Парво қилмай тутиб сенинг қўлингдан,
Мен баландга қараб бир кун ўлгайман.
Осмон олқар, сен ҳам олқа дилингдан,
Шу кенгликлар аро ғолиб бўлгайман!

* * *

Самовий қудрат билан
севган эдим.
Бетакрор журъат билан
севган эдим.

Фаришта каби учиб
юрар эдим.
Боладек Бахтни қучиб
юрар эдим.

Ғурурим эди баланд,
Орзуларим мўл.
Минг ўй, минг хаёл билан
етганида қўл —

Бир сўздан узилди-ку,
Кўнгил тори!
Иўқ, само эмасдир у —
Дил озори!

Ернинг оддий одами
талпинганим...
Ернинг оддий одами
топинганим...

* * *

Сиз нимага мени севмайсиз?
Севсангиз-да, севдим демайсиз...
Иўқ, севмайсиз, агар севсангиз,
Қузуримдан нари кетмайсиз!

Менда журъат етишмас, шунга!
Сўзда суръат етишмас, шунга!
Ҳеч бўлмаса, гунг, соқов бўлиш...
Бунга қудрат етишмас, шунга!

Сизни деб, сиз бўлиб қолганим,
Очиқлигим яхши эмасми?
Қишда қақшаб, ёзда ёзилиб...
Ошиқлигим яхши эмасми?

Сиз нимага мени севмайсиз?
Севсангиз-да «севдим», демайсиз?
Йўқ, севмайсиз...
Йўқ-йўқ, севгайсиз,
Йўқса бежиз йўқлаб келмайсиз!

* * *

Сен ишон,
Сен ишон,
Олам қўлимда.
Ичу таш,
Ўнгу сўл,
Юрар йўлимда.

Мен жуда
Бахтлиман,
Жуда бахтлиман,
Сен билан
Бу ҳаёт
Ахир тўлин-да!

Қўлинг бер,
Қўлинг бер!..
Қўллар туташди.
Энди биз дарёмиз —
Қўллар туташди!

* * *

Сени ёниб-ёниб севсалар,
Ўзларидан тониб севсалар,
Фақат сенга асир бўлсалар,
Гоҳ шаън,
Гоҳ жон басир бўлсалар,
Нақадар бахтли улар!

Туйғулари ям-яшил бўлса,
Қайғулари ҳам яхши бўлса,
Шуълаларда чўмилса олам,
Сўз йўқ бошқа, тўхтайти қалам...
Нақадар бахтли улар!

СЕН РАШК ҚИЛМАЙ ҚЎЙГАНДАН БЕРИ

Қуёш юзин тўсди туманлар.
Кўнгил қуршовида гумонлар.
Созимнинг торлари узилди.
Мен қўшиқ ҳам куйламай қўйдим.
Совуқ тунлар режа тузилди.
Кунлар эса...
Эҳ, кимни суйдим?
Энг чиройли кўйлақларимнинг
Ол рангини қуёш ўчирди.
Орзу, армон, тилақларимнинг
Барини ел кўкка учирди —
Сен қарамай қўйгандан бери!

ЯХШИ КЎРАМАН

Қуёш чиққач сўнган ой каби
Ўзинг олиб қочавер, майли!
Мени қуёш билсанг шод қалбим,
Тунда нурунг сочавер, майли!
Бари бир, мен яхши кўраман!

Меки йўқлаб келмасанг ҳечам,
Севгимни рад этиб кетсанг ҳам,
Ёлғизликда ёвланса кечам,
Гуруримни поймол этсанг ҳам,
Бари бир, мен яхши кўраман.

Осмонга тош отсанг қайтади,
Ўзига хос садоси билан.

Ҳамма ҳам ўз дардин айтади,
Яшар меҳру муҳаббат тилаб,
Бари бир мен яхши кўраман!

Тун-кун аро мен бир шуъламан,
Басдир, мени кўрса кўзларинг!
Сен деб йиглаб, сен деб куламан,
Тоабад шу айтар сўзларим:
Бари бир мен яхши кўраман!

СУРАТ ҚАРШИСИДА

Кўрганларим эмасми алдоқ,
Ҳайратланиб лол бўлиб қолдим.
Потраб чиққан лолақизгалдоқ
Эпкинида дол бўлиб қолдим.

Ўткир экан эгангиз кўзи,
Таъсир кучи тасвирдан каммас.
Ўзингизни яратиб ўзи,
Севиб қолган бўлса, ажабмас!

* * *

Вақти борлар — нақди борлар
Ҳавасимдадир.
Вақтни чўзмоқ аҳди ҳар бир
Нафасимдадир.

Менда вақтдан бошқа ҳамма
Нарса етарли.
Сенда вақтдан бошқа нарса
Йўқдир айтарли...

* * *

Сендан сўз олмоқ бўлдим —
Сўзлатмадим, сўзладим.
Кўзларингни... кўзларингни
Тинглаб кўзим узмадим.

Сўзлайвердим, сўзлайвердим,
Ёлғон-яшиқ, ҳуд-беҳуд.
Сени бурдли деб кўрдим,
Сўнгра ортидан бебурд.

Асли ким кимни бундай
Аташга ҳақли, аён.
Асли тинглатиб қўйиб,
Сени этдим намоён!

Э Ш И Қ

Эшикни қулфлаб, калитини кўздан нарироқ
қилишга уринам
Аммо Калит фақат менда эмаслигини
ҳам биламан.

Бари бир эшикни қулфлаб,
Калитни кўздан нарироқ қилишга уринаман.

Н И Я Т

Қушларнинг баланд парвозини кўриш учун,
Гулларнинг хушбўйларини туйиш учун,
Қўшнимнинг туғилган кунда эркин ўтириш учун,
Кимлардандир қарздор бўлиб эмас, балки кимлар-
нидир қарз қилиб яшаш учун —
Яшашим, ўзимни шундай сақлаб қолишим керак!

БУЛБУЛ

(эртак)

— Булбулжон, исмингни ким
Кўйди экан-а?
Энг биринчи сени ким
Булбул деган-а?
Кўшиқларинг ёқимли,
Боғлар севганинг.
Бойқушдек ҳаробалик
Эмас масканинг.
Боғни севган одамлар
Яшнатиб чаман,
«Куйла, бўл-бўл», деб улар
Сени мақтаган.
Балки «бўл-бўл» сўзидан
Булбул бўлгансан.
Эрта тонгда куйлаб сев
Кўнгиб бўлгансан?
— Сенга айтсам мен шоҳнинг
Хотини эдим.
Ўзил туғиб, ўзимдан
Хўп тиниб эдим,
Шоҳнинг шодликларию,
Ғамига бефарқ,
Оналик завқу шавқи
Умидига фарқ,
Маза қилиб яшардим,
Дардлардан ҳоли,
Бирдан оламга яшин
Тушган мисоли,
Хонавайрон бўлдим мен
Айрилиб ҳушдан.
Уйғонолмай қолдим сўнг
Бу ёмон тушдан.

Туш бўлса ҳам кошкийди,
Бари ўнгимда,
Айрилиб қолдим ногоҳ,
Сулув синглимдан.
Меҳмон бўлиб келганди,
Бизнинг саройга.
Лол қолганди ундаги
Ақлу чиройга
Бутун бир шаҳар аҳли
Офтоб келгандек.
Унинг билан малоҳат,
Одоб келганди!
Қошларин қайиғида
Сузмоқ ўйида,
Қаллиқлар воз кечганди
Никоҳ тўйидан.
Келинлар аламзада,
На сири бор, деб,
Ғийбат қилардилар сўнг,
Беътибор, деб.
Эрим, суюк ўғлимнинг
Буюк отаси,
(Подшоҳларнинг асли
Кўпдир хатоси)
Мен ҳеч кечира олмас
Хато қилди у.
Ўша машъум хатони
Кейин билдиму
Чидай олмадим асло
Бундай тақдирга.
Ва тан ҳам беролмадим,
Бундай тақдирга!
Бир кун йўқолиб қолди.
Тасаллим — синглим.
Дили пок, тили қанду
Асалим — синглим.

Бир ҳафта ўтди, жимжит!
Йўқ, на хат-хабар.
Тўрт тарафга чоптирдим,
Қайда бор чопар.
Бир ой ўтди, ҳамон жим.
Қаддим дол бўлди.
Орзуларим чилпарчин
Пойимол бўлди.
Синглимга суқсур куёв
Топмоқчи эдим.
Ол юзини ҳарир-ла
Ёлмоқчи эдим.
Катта тантана билан
Қилсам тўйини.
Энди эса... Синглимнинг
Кўрсам бўйини!
На ўлиги бор унинг,
Ва на тириги.
Дунё кўзимга қаро,
Қондир юрагим...
Бир пайт менга чопар
Гидам келтирди.
Бу гидам жумбоқ сири
Сари элтарди.
Ўқий бошладим ундан
Синглим қайғусин.
Босқинчилик қилган шоҳ —
Мараз туйғусин.
Синглимнинг ҳолдан тойиб
Йиқилганлари.
Номусига сўнг аза
Ўқилганлари.
«Ўлдир» деб жаллодга шоҳ
Қилган имоси.
Шоҳга таъналар отган
Синглим сиймоси.

Жаллод тиғи синглимнинг
Тилин кесгани.
Тилсиз, забонсиз синглим
Ўрмон кезгани...
Бу ўрмонда бойқушлар
Йўл ёритибди.
Илонлар раҳм қилиб
Ёшин артибди.
Шерлар эса сут бериб,
Малҳам қўйибди.
Шоҳда йўқ шафқат билан
Бари суйибди.
Қушлар тумшуғи билан
Сувлар ташибди,
Синглим бир буғу билан
Сўнг танишибди.
Унинг ёлларида шу
Гилам тўқилмиш.
Синглим тақдири бунда
Аён ўқилмиш.
Чидай олмадим асло
Бу мусибатга.
Қайгуларим сиғмайди,
Асло сифатга.
Жоним келди ҳалқумга,
Болам ҳам ўлсин!
Менинг қанду асалим,
Лолам ҳам ўлсин!
Алам билан ўғлимнинг
Жонини олдим.
Шилиб олдим суякдан
Гўштини олдин.
Мурғак бошини нари
Қўйдим ҳозирча.
Бамисоли жигарим
Ўйдим ҳозирча.

Қабоб пиширдим унинг
Гўшtidан ўзим.
Келдим шоҳнинг олдига
Ёшланиб кўзим.
Мурғак болагинамни
Еди отаси.
Зурриёдини еди,
Еди хатосин!!!
Жимгина қараб турдим,
Туширди паққос.
— Ўғлинг гўштин еб бўлдинг,
Энди мени ос!
Ер титради, осмонга
Отилди мушак.
Олдимда турар эди
Сассиқпопишак.
Ўғлим калласи эса
Гулга айланди.
Баҳайбат саройимиз
Кулга айланди.
Вижирлаган қалдирғоч,
Эмас, синглимдир.
Мен булбулга айландим,
Ярим кўнглимдир.
Чаҳ-чаҳлаб гул қошида
Йиглаб, кулурман.
Ҳар саҳар куйлайман—соф
Кўнгил бўлурман.
...Булбул сўйлаб қиссасин
Сўнг учиб кетди.
Унинг билан ғам-алам —
Тун учиб кетди.
Тонг отганда яна у
Кўшигин бошлар.
Шабнам бўлиб гулларнинг
Кўзини ёшлар.

МУНДАРИЖА

Остонада	3
«Қушлар учиб кетди боғимдан»	3
Тонг	4
«Тўхтаб қолган эди менинг соатим»	4
«Бу гуллар қачон гуллар»	5
«Субҳидам еллари гуллар бўйини»	5
«Сокин дунё»	6
«Июнда гуллаган гўзал нилуфар»	6
«Ийғилар ва тўзар одамлар»	7
«Қўлингни қўлимда ҳис этиб, дўстим»	7
«Деразамнинг олдида бир дарахт бор»	8
«Димоғдор ул кимсалардан мен»	8
«Тонг отмоқда — тун эса»	9
«Лаш-лушини ййғиштириб чиқди кўчага»	9
«Қайтар дунё»	10
Тўғрилиқ	10
Сайил	10
«Сувлар тўлиб оқмоқда»	11
Пахта деса	11
«Дарахт тўкса баргини»	12
Юпатиш	13
Акаларга	13
«Индамай кетасан»	13
«Уйларимни бердим тупроққа»	14
«Севги йўқ, деб ким айтса»	14
«Фироқингда туну кун»	14

«Бир кийиниб чиқай бу саҳар»	15
Кўчиш	15
«Фаслларда дол бўлдим»	16
«Сени кутдим бетоқат юриб»	16
«Майли севма, севма, йўқ»	17
«Муҳаббатни кўмди»	17
«Сени севган эдим, ҳеч кимга»	18
Яшил сандиқ	18
«Бир қушчани қамаб қўйдилар қафасга»	19
Санъаткор	19
«Тушимда бир парирухсор қиз»	19
Қизлар гапи рәст бўлсин	20
«Кетавер, кетавер, қарама»	21
«Булбуллар дарахтда»	21
«Бир хотирлаб кўрай-чи»	22
«Ўйларимни тўзитган»	22
«Сен ҳақингда куйламасман ҳеч»	23
«Сенинг олдинга борсам»	23
«Гулгула»	23
Биринчи муҳаббат	24
«Сен уни рашк қилиб яшадинг»	24
«Мени сенга «ёмон» дебдилар	25
«Биринчи ва охирги марта»	25
«Кўзларингга боқишга қўрқаман, чунки»	26
Совчилар	26
Бир нафас	27
«Сени жуда бахтли дейишар»	28
Ташвишли кундан кейин	28
«Кўнглимнинг энг хушвақтида мен»	29
«Бугун қариб қолганимни»	29
«Сен билан йўл юришга тайёрман»	30
«Самовий қудрат билан»	30
«Сиз нимага мени севмайсиз»	31
«Сен ишон»	32
«Сени ёниб-ёниб севсалар»	32
Сен рашк қилмай қўйгандан бери	33

Яхши кўраман	33
Сурат қаршисида	34
«Вақти борлар — нақди борлар»	34
«Сендан сўз олмоқ бўлдим»	35
Эшик	35
Ният	35
Булбул (Эртақ)	36